

eventuelle Ændringer i det bestaaende Forhold, derunder ogsaa om Formaalstjenligheden af en fuldstændig Adskillelse. Det er Opgaver, som det vil tage Tid at løse, men som, hvis man gaar ind til en ærlig og redelig Forhandling, maa kunne løses saaledes, at, naar den Tid kommer, da Stat og Folkekirke skal skilles ad, de da ogsaa kan skilles ad i Fordragelighed og ikke staa saaledes overfor hinanden, som man har set Eksempler paa andre Steder. En Løsning i Fordragelighed baader Sagen bedst. § 2 omhandler den Maade, hvorpaa Udvalget skal sammensættes. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Udvalgets Sammensætning, men kun udtale, at den højtærede Kirkeminister efter min Mening her har fundet en Vej, der maa anses for farbar.

Paa mit Partis Vegne vil jeg meget anbefale dette Lovforslag til velvillig Behandling, idet jeg forbeholder mig paa et senere Tidspunkt at foreslaa Sagen henvist til et Udvalg — og jeg gaar ud fra, at de ærede andre Ordførere ogsaa vil stille sig velvilligt til en Udvalgsbehandling — i Haabet om, at en saadan vil give et Resultat til Gavn for vort Land og vort Folk gennem en heldig Løsning af de her omhandlede Spørgsmaal.

N. Johan Laursen: Jeg kan ikke undlade at sige, at det vakte en Del Forundring hos mig — og jeg er tilbøjelig til at tro: hos mange —, at den højtærede Kirkeminister allerede nu har følt Trang til at fremsætte Forslag om et nyt kirkeligt eller kirkepolitisk Udvalg. Vi har jo indenfor en overskuelig Aarrække haft to kirkelige Udvalg, som har arbejdet med de kirkelige Spørgsmaal og ogsaa med de kirkelige Spørgsmaal i Forholdet overfor Staten, og disse Udvalgs Arbejde har sat Præg paa den kirkelige Lovgivning. Navnlige det sidste Udvalgs Arbejde har dannet Grundlaget for den kirkelige Lovgivning, vi fik i 1922. De Par Aar, der er gaaet siden den Tid, er jo et saa kort Tidsrum, at man vel nok kan sige, at disse Love knap nok er indarbejdet, og det er vel først i den allersidste Tid, at Menighedsraadene har faaet rigtig Rede paa, hvilke Opgaver der stilles dem gennem disse Love, og hvor langt deres Rettigheder gaar.

Det følger derfor af sig selv, at man forundres over, at den højtærede Kirkeminister fremsætter et saadant Lovforslag, som, hvilke Udtryk der end ellers er brugt, hurtig vil komme til at sætte en Diskussion i Gang indenfor dette kirkepolitiske Udvalg, ikke blot om Forholdet mellem Staten og

Kirken, men ogsaa om Ophøret af Forholdet mellem Staten og Kirken, den fuldstændige Adskillelse. Der staar i Begyndelsen af § 1, at Udvalgets Opgave er at drøfte Forholdet mellem Staten og Folkekirken, og Paragraphen slutter med, at man ogsaa skal kunne drøfte Formaalstjenligheden af en fuldstændig Adskillelse. Naar man lyttede til Ordføreren for det socialdemokratiske Parti, fik man et stærkt Indtryk af, at det er dette sidste Punkt, som er Kærnepunktet, og som vil tage Interessen, fordi det er det, som overskygger alt andet.

Naar man forundres over, at et saadant Lovforslag allerede er fremkommet nu, følger det af sig selv, at man nøje lægger Mærke til den Begrundelse, som den højtærede Kirkeminister kom med ved Fremsættelsen af Lovforslaget. Der er der tre Punkter, som kommer i Forgrunden. Den højtærede Kirkeminister nævnte den kirkelige Lovgivning her i Landet som en af Aarsagerne. Denne kirkelige Lovgivning deler sig naturligt i to Grupper. Der er en Gruppe, hvorom den højtærede Kirkeminister meget rigtigt sagde, at den drejer sig særlig om den enkelte Forhold til Menigheden og Præsten, om at skaffe den enkelte Frihed. Det er den kirkelige Lovgivning, der begyndte allerede i 50erne af forrige Aarhundrede med Sognebaandsløsningsloven og fortsattes med Valgmenighedsloven og senere med Frimenighedsloven, den Gang det viste sig, at der var Menigheder, som ikke en Gang kunde finde sig til Rette indenfor Valgmenighedernes Ramme, men maatte ind under frie Forhold. Lad mig sige, at derved blev de ikke independentiske, thi Frimenighederne, i alt Fald de Frimenigheder, vi plejer at tale om, staar paa samme Trosgrund som Folkekirken og føler sig som Led indenfor Folkekirken, og der er i alt Fald mangfoldige af Folkekirkens Medlemmer, som ogsaa føler Slægtskab med dem.

Den anden Gruppe af Love er dem, som er knyttet til 1903, Organisationerne af Folkekirken gennem Menighedsraadene, den Ret, som Sognemenighederne derigennem fik til Repræsentation, og den Indflydelse, de fik paa, hvem der skulde være Ordets Forkynder indenfor den enkelte Sognemenighed. Senere har Menighedsraadene ogsaa faaet større Indflydelse paa Sognemenighedernes Økonomi og som nævnt ogsaa Del i Bispevalget. Det ærede Medlem, der talte for det socialdemokratiske Parti, brugte jo stærke Udtryk om denne Udvidelse af Menighedsraadene Ret, den vilde medføre, at J. C. Christensen var den sidste Kirkeminister. Det maa jo have været bedrøveligt at høre